

A ROSSZINDULATÚ MÉHNYAK DAGANAT MŰTÉTI KEZELÉSE**A SZÓBELI FELVILÁGOSÍTÁST KIEGÉSZÍTŐ BETEG TÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT****Beteg neve:** _____**Orvos neve:** _____**Születési dátum:** _____**TAJ:** _____

A méhnyak rosszindulatú daganatos megbetegedése esetén a sebészi kezelés módját és mértékét a daganat kiterjedése, a beteg életkora és családtervezési szándéka határozza meg.

A beavatkozás célja

A rosszindulatú méhnyak daganat műtéti kezelésének célja a daganat és az esetleges környéki nyirokcsomóáttétek teljes eltávolítása.

A radikális méheltávolítás során eltávolításra kerül a méh, valamint mindkét oldalsó függesztő szalagja (parametrium) a medencefalig, a hüvely felső harmada (néha nagyobb része is) a hozzátartozó kötőszöveti állománnyal; a kismedencei nyirokerek és nyirokcsomók, illetve azok érintettsége esetén a hasi nagyerek körüli nyirokcsomó hálózat egészen a veséket ellátó arteriák magasságáig.

Amennyiben még gyermeket szeretne, és az előzetes vizsgálatok eredménye ezt lehetővé teszi, alternatív megoldás lehet a méhnyak radikális eltávolítása (trachelektómia) is. Ebben az esetben a méhtest megtartása mellett végezzük el az összes szükséges beavatkozást, majd a műtét végén a méhtestet a megmaradt hüvelyconkhoz rögzítjük, megőrizve a későbbi gyermekvállalás lehetőségét.

A beavatkozás technikája:

Műtét előtt a hasfal, a szeméremdomb és a szeméremtest szőrzetét leborotváljuk, hashajtás, illetve beöntés után nyugtató tablettát kap.

A műtét légcsővön keresztül végzett altatásban történik. Műtőasztalon, már alvó állapotban a hasfalat és a szeméremtestet, illetve a hüvelyt fertőtlenítő oldattal csírátlanitjuk, a húgyhólyagba állandó katétert vezetünk.

A köldök fölé is meghosszabbított középvonali, hosszanti metszésből hatolunk a hasüregbe. A látható területek megtekintése, a hasüreg és a kismedence áttapintása után átvágjuk és ellátjuk a méh függesztő szalagjait, feltárjuk a hashártya mögötti területet, a kismedencei nagy artériákat és vénákat, majd eltávolítjuk a nyirokcsomókat és nyirokereket a kismedence aljáról és oldalfalairól. Az eltávolított nyirokcsomókat azonnali szövettani vizsgálatra küldjük. A húgyvezeték kismedencei szakaszát teljes mértékben felszabadítjuk egészen a húgyhólyagig. A méhet ellátó ereket lefogjuk, átvágjuk és lekötjük, majd elöl a húgyhólyagot, hátul a végbelet a hüvelytől elválasztjuk, és a hüvelyt is felszabadítjuk. Ezután a méhet (szükség esetén a méhfüggelékeket is) oldalsó függesztő szalagjaival és a hüvely felső harmadával (szükség esetén felével, kétharmadával) együtt eltávolítjuk. A hüvely sebét öltésekkel zárjuk. A szöveteket kórszövettani vizsgálatra küldjük.

Amennyiben a szövettani vizsgálat kismedencei nyirokcsomó érintettséget igazol, szükségessé válik a hasi nagy erek (aorta) körüli nyirokcsomók eltávolítása is.

Amennyiben a daganat kiterjedése azt indokolja, szükség lehet a húgyhólyag, a húgyvezeték, vagy a bél egy szakaszának eltávolítására is.

A húgyhólyag egy részének eltávolítása esetén a katétert a hasfalon át, a szeméremcsont felett vezetjük ki.

A műtéti területről egy vagy több műanyag csövet (drént) vezetünk ki a hasfalon (néha a hüvelyen) keresztül az esetlegesen felgyülemelő folyadék (vér, nyirok) elvezetése céljából.

A beavatkozás következményei:

Radikális méheltávolítás után menstruáció nem fog jelentkezni, terhesség nem fordulhat elő. Radikális méhnyakeltávolítás után a menses is, és a fogamzóképeség is megmarad. A húgyvezeték és húgyhólyag műtéti érintettsége miatt a spontán vizelés nehezen vagy esetenként egyáltalán nem áll helyre. Közép- és hosszútávon a húgyvezetékek szűkülete léphet fel, következményes vesetágulattal, vesegyulladásal, veseműködési zavarral.

Gyakran alakul ki székrekedés, hosszú távon fogyás és a fizikai erőnlét romlása is bekövetkezhet.

A nyirokcsomók és nyirokutak eltávolítása miatt az alsó végtagokon lábduzzanat (ödéma) jelenhet meg. A felszaporodott nyirokfolyadék a hasüregben vagy a hasfalban nyiroktömlőt képezhet.

A keresztcsonti és a kismedencei idegfonatok sérülése miatt alsóvégtagi mozgásnehezítettség és érzéskiesés is felléphet.

Egyoldali petefészek eltávolítás hormonális kiesést nem okoz. Mindkét oldali petefészek eltávolítás hormonkiesési tüneteket okozhat a menopausa előtt, ami azonban hormonpótló gyógyszerek adásával kivédhető.

A beavatkozás veszélyei, lehetséges gyakoribb műtéti szövődmények:

A szövődmények gyakoriságát emelhetik az egyéb betegségek, gyógyszeresedés, élvezeti szerek fogyasztása, túlsúlyosság, az előzményben szereplő műtétek és azok szövődményei. Ezekről feltétlenül tájékoztassa orvosát.

Műtét alatti szövődmények: a fertőtlenítőszerrel vagy az altatószerekkel szemben túlérzékenységi reakció jelentkezhet. Ritkán sérülhet a húgyhólyag, a húgyvezeték, a bél. Előre nem látható vérzések léphetnek fel a kismedence igen bő érellátású területeiről. A sérülések ellátása (amennyiben jól látható módon történik és a műtét során azonnal felismerésre kerül) a műtét során biztosított.

Műtét után korai időszakban jelentkező szövődmények: utóvérzés, bélműködési zavarok, húgyúti fertőzés, vesepangás, a húgyvezeték falának átlukadása, hashártyagyulladás, izzadmány vagy vérömleny keletkezése, hasfali seb gyógyulási zavara, sebgennyedés, sebszétválás, a bőrérzés zavarai, az alsó végtagok mozgásának nehezítettsége. Ezek a szövődmények ritkán fordulnak elő, ellátásuk gyógyszeres, vagy újabb műtéti kezeléssel megoldható.

A tartósabb ágyhoz kötöttség miatt tüdőgyulladás, az alkalmazott véralvadást gátló kezelés ellenére ritkán trombózis (vérrögösödés) és embólia (keringés elakadás) is előfordulhat.

Műtét utáni késői időszakban jelentkező szövődmények: a veseműködés zavara, hasfali sérv, hasúri összenövések miatti krónikus fájdalom, esetleg bélelzáródás, sipolyképződés a vizeletelvezető rendszer és a hasüreg, vagy a hüvelycsonk között. Ugyanilyen sipoly keletkezhet a bél és a hasfal, vagy a hüvelycsonk között. Ezek igen ritkán előforduló szövődmények

A műtéttel kapcsolatos ritka, súlyos szövődmények és gyakoriságuk:

Hólyagsérülés	2 – 5%
Húgyvezeték sérülés	1 – 3%
Érsérülés	1 – 2%

A nagyobb műtéti vérvesztés miatt gyakrabban szükséges vérátömlesztés (transzfúzió, 1-7%)

Műtét utáni történések

A műtét után a páciens az őrző kórterembe kerül. Inni csak teljesen éber állapotban, enni csak a bélműködés megindulása után kap. A műtét után a belek renyhébben működnek, ritkán el is záródhatnak, ha ezt gyógyszerrel nem sikerül megoldani, újabb műtétre is sor kerülhet. A húgyhólyag katétert 7-10 napig hagyjuk fenn, a folyadékot állandó vénás kanülön keresztül pótoljuk. Műtét után hányinger, hányás, hasi fájdalom, hőemelkedés, láz léphet fel. Amennyiben állapota engedi a műtétet követő napon visszatérhet saját kórtermébe. Panaszmentesség esetén 7 nap múlva bocsátjuk otthonába.

Alternatív megoldások

Bizonyos esetekben a hasi műtét alternatívája lehet a hastükrözés (laparosztopia) útján végzett radikális méh-, vagy méhnyak eltávolítás. Továbbá, ún. kuratív sugárkezelés is szóba jöhet.

Teendők a beavatkozás után

A további kezelés a szövettani lelettől függ. Az eredményért – előzetes telefon egyeztetést követően - két hét múlva kérjük vissza, és azt kezelőorvosával is beszélje meg. Hat hétig kímélő életmód, a nemi élet és az ülőfürdő tilalma javasolt. Kontroll vizsgálat 6 hét múlva, panasz esetén azonnal javasolt.

Gondozás a műtét után:

A műtét után rendszeres onkológiai nyomon követés szükséges, melynek részletei az eredmények ismeretében kerülnek meghatározásra.

A műtét elmaradásának következményei

A pontos diagnózis hiányában elmarad a megfelelő kezelés. A daganat keletkezésének a helyén a betegség tovább terjedhet, kifeléyesedhet, befertőződhet. A daganat további növekedése során távoli áttétek képződése várható.

A fentiekkel kapcsolatos kérdéseim és az erre kapott válaszok:

A fentiekről számomra részletes és érthető tájékoztatást adott:

Dr. _____

KÉRELEM ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

A ROSSZINDULATÚ MÉHNYAK DAGANAT MŰTÉTI KEZELÉSE című tájékoztatót elolvastam, az orvos szóbeli tájékoztatását megértettem, az általam feltett kérdésekre kielégítő választ kaptam, a beavatkozás elvégzésébe beleegyezem és kérem annak elvégzését.

Budapest, _____ év, _____ hó, _____ nap, _____ óra, _____ perc

felvilágosítást végző orvos aláírása

beteg/törvényes képviselő aláírása

Továbbá **beleegyezem,**

* hogy a beavatkozással (műtéttel) összefüggésben bármely diagnosztikus céllal eltávolított sejtemet, sejtalkotórészemet, szövetemet, szervemet a vizsgálat után a Semmelweis Egyetem megőrizze, és azok felhasználásával olyan tudományos igényű feldolgozást, orvostudományi kutatást végezzen, amely a kórisme és a gyógykezelés hatékonyságát segíti, továbbá összhangban áll a hatályos jogi szabályozással.

igen nem _____

* hogy a műtét során video és/vagy fénykép felvétel készüljön, azt a műtét után a Semmelweis Egyetem megőrizze, és a hatályos jogi szabályozással összhangban az egyetemi oktatás (orvos- és szakorvosképzés) keretében, valamint tudományos igényű feldolgozás során (közlemény, szakkönyv, tankönyv) képi dokumentáció céljából azokat felhasználja.

igen nem _____

ELUTASÍTÓ NYILATKOZAT*

A kezelőorvos részletes felvilágosítása ellenére a beavatkozás elvégzését megtagadom. Az ellátás visszautasítása miatt bekövetkező káros következményekért orvosaimat felelősség nem terheli, és kötelezhető vagyok az ennek következtében felmerült költségek megtérítésére.

(Ha a beteg olyan beavatkozást utasít el, aminek elmaradása a saját, vagy a magzata életét veszélyezteti, vagy aránytalanul súlyos terhet, ill. maradandó károsodást okozhat, az elutasító nyilatkozatot két tanúnak az aláírásával is hitelesíteni kell).

Budapest, _____ év, _____ hó, _____ nap, _____ óra, _____ perc

felvilágosítást végző orvos aláírása

beteg/törvényes képviselő aláírása

1. sz. tanú aláírása

2. sz. tanú aláírása

*** Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény 17. § (2):**

„A beteg beleegyezésére nincs szükség abban az esetben, ha az adott beavatkozás vagy intézkedés elmaradása mások - ideértve a 24. hetet betöltött magzatot is - egészségét vagy testi épségét súlyosan veszélyezteti.”

Ezen betegtájékoztató és beleegyező nyilatkozat egy példánya a beteg dokumentációjához csatolandó!